

Dreptul

9 771857 318501

ISSN 1857-3185

VINERI

18 aprilie

2014

Anul XIII

nr. 15 (514)

8 pagini – 4 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice și
Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Asistență computerizată: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Abordări privind nivelul
îndeplinirii Strategiei de
reformare a sectorului
justiției pag. 3

Înaltul Comisar adjunct
al ONU pentru Drepturile
Omului în vizită la
Chișinău pag. 4

Asociația Avocaților
Americani este interesată
în susținerea procesului
de modernizare a
Procuraturii pag. 5

Sărbători fericite!

Gheorghe AVORNIC,
doctor habilitat în drept,
profesor universitar,
președinte al Consiliului
de administrație al UJM

Dragi cititori,

Divinitatea ne-a favorizat, într-un fel sau altul, să trăim an de an emoțiile celor patru anotimpuri, astfel încît să percepem splendoarea fiecăruia dintre ele și să ne dăm seama cît este, totuși, de fascinantă primăvara, cu mirosu-i îmbietor de flori și verdele-i crud. Și cît de avantajați sîntem că avem ocazia să sărbătorim, parcă de loc întîmplător, tot primăvara, cea mai plină de har sărbătoare a creștinătății – Învierea Domnului nostru Isus Hristos. Nu cred că aș greși dacă aș afirma că

anume aceasta conferă anotimpului renașterii atîta farmec, ce reușește să sensibilizeze chiar și cel mai pragmatic spirit.

E sărbătoarea cu cea mai mare încărcătură emoțională, ce inspire, candoare, bunătate și frumos. Or, aceste valori universale sînt inerente vieții pe pămînt, și pot constitui răsplata noastră simbolică adușă Mîntuitorului pentru jertfirea sa întru salvarea omenirii.

Acum, avem tot mai mult șansa să facem bine, să fim mai blînzi unii cu alții, mai înțelegători, să iertăm, astfel ca de sărbători să avem sufletul curat și împăcat. Să emanăm iubire față de cei din jurul nostru ca să izbutim să schimbăm lumea în care trăim, să o facem mai bună, căci sîntem atît de însetați de pozitivism. Aceasta implică cugetare profundă asupra lucrurilor cu adevărat importante din viața noastră, disponibilitatea de a fi alături de cei dragi și totodată, să ne gîndim la cei mai

trîști ca noi, să le oferim speranța și căldura de care au atîta nevoie. Să nu uităm că binele și virtutea comportă străduință continuă din partea omului, smerenie, iar Domnul ne călăuzește mereu, oferindu-ne oportunitatea de alege și șansa purificării inimii.

Într-un final, nouă, oamenilor, ni se cere doar să ne bucurăm de aceste daruri cu valoare infinită, să beneficiem din plin de nădejdea și liniștea care le aduc cu sine Sfintele Sărbători de Paști și să ne amintim și de cei care nu ne sînt alături din varii motive.

Aștept cu nerăbdare să împărtășim bucuria Învierii Domnului, să vă spun Hristos a Înviat, adresîndu-vă cele mai sincere și calde urări tuturor creștinilor. Fie ca spiritul acestei sărbători mărețe să vă încălzească sufletele, să vă lumineze gîndurile, să vă deschidă ușile inimilor ca să primiți credința prin iertare și

toleranță, iar lumina și să vă aducă dumnea- sănătate, bucurie și sfîntă să vă ocrotească voastră și celor dragi, pace sufletească.

◆ Flash

Cum vor circula troleibuzele, autobuzele și microbuzele de Paști și Paștile blajinilor

Transportul public va circula după un program special în seara Învierii și de Paști. Potrivit Primăriei Chișinău, în ajunul de Paști, troleibuzele și autobuzele vor avea program prelungit cu o oră, iar microbuzele vor circula până la ultimul pasager.

„De Paști, troleibuzele și autobuzele își vor începe programul obișnuit la ora 5.00 și vor activa până la ora 22.00 - 23.00”, a spus directorul Regiei Transport Electric Chișinău, Gheorghe Morgoci.

În ceea ce privește programul transportului de Paștile blajinilor, Primăria pune și în acest an la dispoziție trei rute speciale care vor merge spre Cimitirul „Sfântul Lazăr”, situat pe strada Doina. Este vorba de rutele de autobuz 10, 27 și „D”, care timp de două zile – pe 27 și 28 aprilie, vor asigura transportarea oamenilor la cimitir. Pe fiecare dintre cele trei rute vor activa câte 10 unități de transport. Totodată, sulimentar, spre cimitir, va merge și microbuzul 154.

Referitor la pregătirile de Paști, autoritățile locale spun că în această săptămână au fost trasate marcaje rutiere pe unele străzi, efectuate lucrări de curățare a parcurilor, lacurilor și amenajate curțile blocurilor locative.

Tot mai mulți locuitori din stînga Nistrului doresc să primească cetățenia Republicii Moldova

Tot mai mulți cetățeni din stînga Nistrului vor să devină moldoveni cu acte în regulă. Potrivit reprezentanților de la „Registru”, numărul transnistrenilor care vor cetățenie moldovenească s-a dublat față de anul trecut. Premierul Iurie Leancă susține că acest lucru se datorează liberalizării regimului de vize.

Datele oficiale arată că în acest an, 280 de locuitori din stînga Nistrului au solicitat cetățenie moldovenească, față de 117 cereri înregistrate anul trecut.

Amintim că, s-a decis că moldovenii vor circula fără vize începînd cu 28 aprilie curent. Hotărul spre UE va fi liber însă doar pentru cei care au pașaport biometric.

Mai mulți moldoveni riscă să primească interdicție de intrare în Rusia

Aproximativ 240 de mii de moldoveni au încălcat regulile de migrație. Aceștia s-au aflat în Rusia fără înregistrare sau au comis alte infracțiuni administrative pe teritoriul Rusiei.

În conformitate cu noile reguli de migrație, pentru că au comis anumite încălcări, moldovenii se pot confrunta cu interdicția de intrare în Federația Rusă pentru o perioadă de trei ani.

Potrivit Departamentului Consular al Ambasadei Federației Ruse în Republica Moldova, din data de 31 martie 2014, în mod oficial, în Rusia se află circa 573 de mii de moldoveni.

Precizăm că, de la 1 ianuarie 2014, Rusia a adoptat o nouă regulă, care prevede că străinii pot rămîne în țară doar pe o perioadă de 90 de zile.

Votat în Parlament. O nouă profesie în Republica Moldova. Prima promoție, din toamnă

La Universitatea de Stat, Facultatea de Chimie, apare o nouă specialitate – Chimie biofarmaceutică. Un proiect de lege în acest sens a fost votat în prima și a doua lectură, recent, de Parlament.

Prima promoție va constitui un grup de 25 de elevi. „Noii specialiști vor analiza puritatea medicamentelor și vor produce noi substanțe chimice care ulterior pot deveni produse farmaceutice. Avem suficiente posibilități de angajare, întrucît o astfel de profesie nu a existat pînă acum”, a precizat viceministrul Educației, Loreta Handrabura.

Moldova a sistat vînzarea biletelor la trenurile ce trec prin Ucraina

Calea Ferată din Moldova a sistat vînzarea prealabilă a biletelor pentru cursele de tren, ce circulă pe teritoriul Ucrainei. Vînzarea prealabilă a biletelor este efectuată cu 45 de zile înaintea pornirii trenului, astfel că pentru 27 mai nu vor mai fi vîndute bilete. Este vorba despre trenurile care circulă pe teritoriul acestei țări în orice direcție.

Decizia este legată de divergențele existente privind stabilirea orarului de circulație a trenurilor pe teritoriul Crimeei.

După cum menționează Serviciul de presă din cadrul Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor, partea moldovenească menține permanent legătura cu instituția ucraineană și urmărește situația. De aceea, despre reluarea vînzărilor biletelor de tren, ce circulă pe teritoriul Ucrainei, va fi comunicat suplimentar.

Zilnic, din Chișinău circulă două garnituri de tren spre Moscova și unul spre Sankt-Petersburg.

30 de cazuri mari de corupție investigate de CNA

Există 30 de dosare care vizează persoane importante din mediul politic, dar care nu pot fi trimise în instanță pînă cînd sistemul judecătoresc nu va avea credibilitate și nu va fi pregătit să examineze asemenea cazuri, a afirmat șeful Centrului Național Anticorupție, Viorel Chetaru, într-un interviu radiofonic.

Potrivit lui, cei din nivel înalt, care reprezintă puterea, de cele mai multe ori, nu lasă urme vizibile – ei nu semnează acte, ci se limitează la darea indicațiilor. Probele sînt foarte firave și ele nu prea stau bine în picioare, deci, este necesară o muncă migăloasă, iar anchetele durează ani de zile.

Pe multe cazuri sînt necesare expertize sofisticate, cum ar fi cea fonetică, prin care să se stabilească apartenența vocii, expertiză ce nu se face în Republica Moldova și nu o face nimeni. În alte țări, „oamenii sînt învinuiți și condamnați pentru acte de corupție, la baza învinuirilor fiind interceptarea convorbirilor telefonice, depozitia unor martori doar, fără, iarăși, necesitatea probării materi-

ale propriu-zise, prin constatarea drept corp delict a banilor care sînt depistați la persoană și lucrurile acestea trebuie să fie acceptate inclusiv de procurorii și de judecătorii noștri, fiindcă în ziua de azi, v-am spus, cei din nivel înalt nu lasă

urme material.

Corupții au o repartizare proporțională cam cum sînt și mandatele în Parlament, cu excepția Partidului Comunistilor care sînt minoritari și nu au acces la resurse publice”, a precizat V. Chetaru.

Producătorii de alimente vor fi obligați să indice pe etichete conținutul de zahăr, sare și grăsimi din produsele fabricate

Producătorii vor fi obligați să indice pe ambalaje conținutul de sare, zahăr și grăsimi. Această prevedere figurează în Programul național în domeniul alimentației și nutriției pentru perioada 2014-2020, elaborată de Ministerul Sănătății.

În Republica Moldova peste 87% din decese se produc din cauza bolilor netransmisibile, iar consumul nereglementat de sare, zahăr și grăsimi generează aceste boli. Alimentația proastă este responsabilă de pierderea anuală a 50% din anii de viață sănătoasă la femei și 35% la bărbați. Autorii programului propun ca, pînă în anul 2020, să micșoreze consumul de sare cu 30%, de zahăr cu 5% și de grăsimi saturate cu 3%.

Ministerul Sănătății vrea să lanseze campanii de informare a populației despre riscurile consumului excesiv de sare pentru sănătate. Instituția urmează să elaboreze strategii de marketing și comunicare în domeniul alimentației sănătoase, care să cuprindă reducerea consumului de sare, zahăr și grăsimi, promovarea consumului de fructe, legume și cereale integrale. Ministerul își mai propune să elaboreze o broșură prin care să explice etichetarea nutrițională.

Studiul de evaluare a factorilor de risc pentru bolile cronice netransmisibile a arătat că majoritatea populației din Republica Moldova consumă în jur de 12 grame de sare zilnic, pe cînd norma în țările europene este de doar două grame.

Combaterea violenței împotriva femeii – subiect discutat în cadrul APCE

Reprezentantul Permanent al Republicii Moldova pe lângă Consiliul Europei, ambasadorul Tatiana Pârnu, a participat la prezentarea unui spectacol în cadrul reuniunii Rețelei Parlamentare „Dreptul femeilor de a trăi fără violență”, care a avut loc la Palatul Europei din orașul Strasburg.

Prezentarea teatrală cu genericul „Rănită ca să moară” a fost organizată conform scenariului teatral al scriitoarei și prezentatoarei TV din Italia, Serena Dandini, avînd drept scop promovarea Convenției Consiliului Europei cu privire la combaterea violenței domestice și violenței împotriva femeilor, informează Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Evenimentul a constat în redarea unor istorii scurte a femeilor care și-au pierdut viețile în urma actelor de violență bazată pe gen. Istoriile au fost citite de la prima persoană, astfel încît audiența să pătrundă în trăirile victimei de pînă în momentul morții. E de menționat că evenimentul a fost prezentat de o serie de personalități din cadrul Consiliului Europei, APCE și Rețelei Parlamentare, precum președintele Adunării Parlamentare a CoE, Anne Brasseur, secretarul general adjunct al CoE, Gabriella Battaini-Dracchi, femei parlamentari din Spania, Italia, Belgia, Turcia, Bosnia-Herțegovina, Palestina, precum și realizatoarea de filme și fotografie din Franța, Carole Mathieu-Castelli.

Președintele Rețelei Parlamentare „Dreptul femeilor de a trăi fără violență”, Jose Mendes Bota, a mulțumit participanților pentru contribuția la promovarea ideii de bază a Convenției CoE – eradicarea violenței împotriva femeilor. La final, membrii RP au avut un schimb de opinii cu autoarea spectacolului, Maura Misiti.

Pedepse penale pentru cei care vor face publice testele la BAC

Ministerul Educației cere pedepse penale pentru cei care vor publica testele de bacalaureat în timpul desfășurării lor. Un proiect de lege pentru modificarea Codului penal urmează a fi propus Guvernului spre examinare.

Potrivit documentului, cei care vor publica testele de BAC în timpul desfășurării examenului vor plăti amenzi între 3000 și 8000 de lei. În cazul persoanelor juridice, sumele amenzilor variază între 10 și 20 de mii de lei. De asemenea, dacă fapta este comisă de către o persoană implicată în organizarea și desfășurarea examenului, sancțiunile variază între 6 și 14 mii de lei.

Pe lângă amenzi, vinovații urmează a fi privați de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita anumite activități pe o perioadă de pînă la trei ani. Ministerul de Interne a anunțat că va examina pro-

iectul. Propunerea Ministerului Educației vine după ce, în ultimii ani, testele au fost postate pe Internet la scurt timp de la începerea examenelor.

Ministerul Educației a anunțat că în sesiunea BAC 2014 regulile vor fi dure. Candidații vor fi verificați cu detectorul de metale – înainte, în cursul, sau la expirarea timpului de scriere a probei de

examen. În cazul fraudării unei probe de către candidat, vor fi anulate notele de la toate probele de examen susținute, iar absolventul va putea relua susținerea integrală a examenului de bacalaureat doar în sesiunea din următorul an.

Totodată, dacă după susținerea examenului de bacalaureat se constată că un anume candidat a fraudat examenul, atunci Ministerul Educației poate întreprinde măsuri și după eliberarea diplomelor de bacalaureat, inclusiv anularea diplomei respectivului candidat prin instanța de judecată.

Și la sesiunea din 2014, exact ca la cea din anul trecut, va fi utilizat sistemul video pentru monitorizarea desfășurării examenelor. La fel, elevii care au obținut note insuficiente în sesiunea de bază vor putea susține repetat probele respective în sesiunea suplimentară, iar notele în urma contestațiilor nu vor fi micșorate.

Abordări privind nivelul îndeplinirii Strategiei de reformare a sectorului justiției

Recent, Consiliul Național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept s-a întrunit într-o ședință de lucru unde a fost analizat nivelul îndeplinirii angajamentelor stabilite în Strategia de reformare a sectorului justiției.

Astfel, ministrul Justiției, Oleg Efrim, a prezentat raportul de implementare a acțiunilor prevăzute în Planul privind aplicarea în practică a Strategiei de reformă a sectorului justiției. Potrivit ministrului, peste 60 la sută dintre acțiunile prevăzute în Planul pentru anul 2013 au fost implementate, iar restul sînt în curs de realizare. În informația Ministerului Justiției se precizează că printre cele mai importante realizări se numără: majorarea bugetului instanțelor judecătorești în anul 2013 cu peste 63,6% față de anul 2012; renovarea sau construirea a noi instanțe de judecată; demararea construcției unui bloc nou pentru Curtea de Apel Chișinău; instituirea funcțiilor de șefi ai secretariatelor de instanțe și asistent juridiciari; implementarea programului de distribuire aleatorie a dosarelor; înregistrarea audio obligatorie a ședințelor de judecată; instalarea echipamentelor video în penitenciare și inspectorate de poliție; renovarea penitenciarului pentru minori de la Golan, conform standardelor europene; sporirea remunerării judecătorilor și procurorilor, colaboratorilor MAI și CNA; reducerea imunității judecătorilor; votarea pachetului de legi anti-coruție, care prevede instituirea confiscării extinse, creșterea de trei ori a plafonului amenziilor pentru infracțiuni de corupție, instituirea obligativității testării cu poligraful a candidaților la funcția de judecător sau procuror, testarea integrității funcționarilor publici etc.; dezvoltarea activității

parajuriștilor prin extinderea rețelei de parajuriști în 27 de comunități rurale și acordarea asistenței garantate de stat în cauze civile și contravenționale; promovarea și votarea în Parlament a Legii cu privire la avocatul poporului; instituirea camerelor de audiere a minorilor; înlocuirea cuștilor metalice din sălile de judecată cu boxe din sticlă; implementarea serviciului e-apostila, Republica Moldova devenind a doua țară din Europa și a cincea din lume care a implementat

acest serviciu etc.

Totodată, O. Efrim a specificat că în urma transformărilor care au loc în justiție scade numărul plîngerilor depuse la CEDO, pentru prima dată Republica Moldova ieșind din top zece a țărilor cu cele mai multe cereri la Înalta Curte. La fel, a fost menționat și faptul că la sfîrșitul anului trecut, statul nostru a primit prima tranșă, de 15 milioane de euro, din cele 60 de milioane de euro, grație îndeplinirii condiționalităților impuse de Acordul de finanțare Uniunea Europeană - Republica Moldova.

Și dacă au fost prezentate realizările obținute în anul precedent, ministrul Oleg Efrim a vorbit și despre prioritățile pentru acest an, printre care a menționat: reforma Procuraturii, votarea în Parlament a legii privind

răspunderea disciplinară a judecătorilor, promovarea modificărilor la Legea cu privire la Institutul Național al Justiției etc.

La eveniment a fost prezent și președintele țării Nicolae Timofti, care a subliniat importanța reformei sistemului judecătorec în procesul de edificare a statului de drept, unde sînt respectate drepturile și libertățile fundamentale ale omului. Domnia sa a apreciat transformările care au loc în sectorul justiției, specificînd că organele de

ocrotire a normelor de drept au reușit să implementeze acțiunile conform agendei stabilite.

„Republica Moldova a înregistrat succese remarcabile în sectorul justiției. Reforma acestui domeniu este un pas important în procesul de integrare europeană a țării noastre, rezultatele fiind deja vizibile, odată cu parafarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană. Este important ca toate instituțiile implicate în reforma justiției să-și consolideze eforturile pentru a continua parcursul european al Republicii Moldova”, a afirmat președintele țării.

În același timp, Nicolae Timofti a formulat prioritățile în realizarea prevederilor Strategiei de reformă a sectorului justiției, informează un comunicat al președinției.

„Mesajul pe care îl trans-

mit, în calitate de președinte, este că vom avea toleranță zero pentru corupție. Trebuie implementat eficient pachetul de legi anti-coruție, adoptat în 2013, efectele cărora se vor vedea în parcursul nostru european și în viața de zi cu zi a cetățenilor.

Reforma Procuraturii este o altă necesitate stringentă din perspectiva alinierii la standardele europene, dar și din necesitatea de a consolida o verigă în sistemul de justiție. Ar fi foarte bine dacă proiectele de reformă a Procuraturii ar fi definitivate și promovate pînă la încheierea actualiei sesiunii a Parlamentului”, a spus Nicolae Timofti.

Șeful statului a pledat pentru implementarea eficientă a mecanismului de responsabilizare a judecătorilor: „Guvernul își realizează pe deplin angajamentele de finanțare substanțială a sistemului. Acum este rîndul judecătorilor să dea dovadă de profesionalism și integritate în activitatea lor.

În prima parte a anului 2014 este absolut necesar ca Parlamentul să finalizeze adoptarea proiectului de lege cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care a fost avizat pozitiv de către Comisia de la Veneția.

Trebuie consolidate capacitățile instituționale ale Consiliului Superior al Magistraturii și asigurată într-un mod eficient și transparent funcționarea lui”.

Făcînd referire la reforma Institutului Național al Justiției, președintele țării a precizat că „un obiectiv strategic este transmiterea către Institutul Național al Justiției a unor resurse suficiente – umane, financiare și materiale, pentru organizarea activităților de instruire în corespundere cu cele mai înalte standarde”.

Șeful statului a subliniat că de ritmul în care se va

derula reforma justiției, pe parcursul următorilor ani, depinde procesul de integrare europeană a țării noastre.

„Avem în acest sens o misiune deopotrivă grea și importantă. Dar cetățenii noștri merită acest efort. Fiind tot mai aproape de Europa, trebuie să stabilim și în țara noastră un sistem al justiției corect, etic, transparent. E un pariu pe care avem puterea să îl câștigăm, în beneficiul țării și al oamenilor”, a spus Nicolae Timofti.

Schimbările pozitive înregistrate de Republica Moldova în domeniul justiției au fost apreciate și de către șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, Pirkka Tapiola, și de vice-ambasadorul SUA la Chișinău, Kara McDonald. Reprezentanții Uniunii Europene și cei ai Guvernului Statelor Unite ale Americii au reiterat că vor continua să susțină reformele inițiate, astfel încît integrarea europeană a Republicii Moldova să devină un obiectiv realizat.

„Unul dintre beneficiile Acordului de Liber Schimb este de a oferi posibilitate investitorilor să se stabilească în Republica Moldova. Totuși, acei investitori vor avea nevoie de o justiție ce asigură garanțiile necesare și siguranța. Așteptăm să vedem progrese în implementarea reformelor din sectorul justiției, ca aceste reforme să nu fie doar pe hîrtie, dar și implementate astfel ca fiecare cetățean, actor economic, persoană fizică, să simtă efectele acestor reforme”, a menționat în context P. Tapiola.

„Sectorul justiției trebuie protejat de presiuni necorespunzătoare. Fiecare țară are oficiali corupți. În țara mea am văzut mulți, mulți oficiali arestați, puși sub învinuire, condamnați și închiși după gratii, pentru fapte de corupție. Între 1976 și 2010 am

avut aproximativ 28 de mii de condamnări ale oficialilor pentru corupție, adică în jur de o mie pe an. Dacă Moldova chiar are aspirații europene, trebuie să condamne și oficiali pentru acte criminale. Nimeni nu trebuie să fie mai presus de lege. Trebuie să fie un efort mai mare în combaterea corupției. În fiecare zi: Implementați, implementați, implementați!”, a precizat Kara McDonald

Ministrul Justiției, Oleg Efrim, a mulțumit partenerilor-cheie pentru sprijinul pe care l-au oferit și continuă să-l ofere Republicii Moldova.

La sfîrșitul ședinței, membrii Consiliului au adoptat o decizie prin care recomandă actorilor implicați să examineze necesitatea și oportunitatea revizuirii Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei întru ajustarea acestuia la necesitățile existente, să definitiveze și să promoveze proiectele de acte normative pentru reforma Procuraturii, astfel încît acestea să fie promovate pînă la finele sesiunii de primăvară a Parlamentului, să adopte proiectul de lege cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor etc., se mai stipulează în informația Ministerului Justiției.

E de menționat că, aceasta a fost a treia ședință a Consiliului Național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept. Din componența Consiliului fac parte: președintele țării, Nicolae Timofti, vice-președintele Parlamentului, Andrian Candu, ministrul Justiției, Oleg Efrim, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Dumitru Visternicean, președintele Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, președintele Curții Constituționale, Alexandru Tănase etc.

L.D.

Corpul judecătorec se înnoiește

Unsprezece judecători noi au fost numiți, recent, în funcție, prin decret prezidențial, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Majoritatea acestora sînt tineri ce au în jur de 30 de ani, iar 4 dintre ei nu au depășit această vîrstă.

În mesajul său, cu ocazia numirii în funcție a tinerilor judecători, N. Timofti le-a cerut ca prin activitatea lor, să contribuie la recîștigarea încrederii cetățenilor în actul de justiție. În context, șeful statului a remarcat și importanța respectării Codului deontologic al judecătorului, în special corectitudinea în raport cu părțile aflate în proces. Totodată, N. Timofti a ținut să sublinieze că are încredere în noua generație de judecători.

Așadar, potrivit informației președinției, opt dintre tinerii judecători au fost numiți în funcție pentru prima dată, pe o perioadă de 5 ani. Aceștea sînt: Vladislav Holban, judecător la Judecătoria Botanica, municipiul Chișinău; Olga Cernei, judecător la Judecătoria Buiucani, municipiul Chișinău; Victoria Hadărcă, judecător la Judecătoria Buiucani, municipiul Chișinău; Gheorghe Stratulat, judecător la Ju-

decătoria Centru, municipiul Chișinău; Natalia Sandu, judecător la Judecătoria Centru, municipiul Chișinău; Alina Țihonschi, judecător la Judecătoria Glodeni; Svetlana Ghercavii, judecător la Judecătoria Bălți; Elena Lupan, judecător la Judecătoria Călărași.

Trei magistrați au fost numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă. Este vorba de: Boris Talpă, judecător la Judecătoria Dubăsari; Diana Cristian, judecător la Judecătoria Nisporeni; Viorelia Varaniță, judecător la Judecătoria Orhei.

În același timp, menționăm că, Parlamentul de la Chișinău a aprobat cererile de demi-

sie a trei magistrați de la Curtea Supremă de Justiție.

Aceștia au fost demisi după ce Consiliul Superior al Magistraturii a aprobat cererile

de demisie depuse din proprie inițiativă. Este vorba de judecătoria Constantin Gurschi, care a deținut și funcția de vicepreședinte al CSJ și de președinte al Colegiului penal al CSJ, Ion Arhiliuc și Ion Vilcov.

Precizăm că, Curtea Supremă de Justiție are în prezent 33 de magistrați. Judecătorii CSJ sînt numiți în funcție de Parlament, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, pînă la atingerea plafonului de vîrstă - 65 de ani.

Amintim că, în ultima perioadă, mai mulți judecători cu ani buni lucați în sistem au scris cereri de concediere. Potrivit ministrului Justiției Oleg Efrim, în prezent, în sistemul judecătorec sînt vacante circa 70 de locuri.

Cor. Dreptul

Înaltul Comisar adjunct al ONU pentru Drepturile Omului în vizită la Chișinău

Înaltul Comisar adjunct al ONU pentru Drepturile Omului, Flavia Pansieri, a întreprins, recent, o vizită în Republica Moldova, unde s-a întâlnit cu oficiali de stat.

Potrivit Serviciului de presă al președinției, la întâlnirea cu F. Pansieri, președintele Nicolae Timofti a reconfirmat adeziunea fermă a autorităților Republicii Moldova la principiile statului de drept, în care sînt respectate libertățile fundamentale ale omului, indiferent de originea rasială, socială sau confesională, ceea ce ne permite să avansăm pe calea integrării europene. Or, procesul de integrare europeană a condus la crearea unui mediu favorabil modernizării și transformărilor democratice interne, inclusiv în domeniul drepturilor omului. În context, președintele N. Timofti a ținut să sublinieze despre elaborarea și implementarea unor măsuri care vizează direct drepturile și libertățile fundamentale ale omului, printre acestea: adoptarea Legii privind asigurarea egalității de șanse, lansarea reformei de incluziune a persoanelor cu dizabilități și reformarea instituției avocatului poporului. La întâlnirea în cauză, șeful statului nu a ezitat să vorbească nici despre importanța reformării sistemului judecătoresc, menit să garanteze respectarea

dreptului cetățeanului la o justiție echitabilă.

Totodată, președintele țării și-a exprimat îngrijorarea vizavi de cazurile de încăl-

La rîndul său, oficialul ONU a salutat progresele obținute de Republica Moldova în domeniul respectării drepturilor omului, declarînd

care a drepturilor omului în regiunea transnistreană, care se află în afara controlului autorităților constituționale ale Republicii Moldova. „În stînga Nistrului sînt încălcate drepturile cetățenilor la libera circulație, la o justiție echitabilă, precum și dreptul cetățenilor moldoveni de a studia în limba română”, a precizat Nicolae Timofti.

În acest sens, șeful statului a solicitat monitorizarea situației din regiunea transnistreană de către reprezentanții Comisarului ONU pentru Drepturile Omului.

că pașii întreprinși de țara noastră pe acest segment vor permite edificarea unei societăți moderne și prospere.

Oaspetele din partea ONU s-a întâlnit și cu Igor Corman, președintele Parlamentului, care a accentuat continuarea eforturilor de perfecționare a cadrului legislativ privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova, informează Direcția Comunicare și Relații publice a Parlamentului.

„Respectarea drepturilor

omului, democratizarea și europeanizarea Republicii Moldova înseamnă același lucru. Parlamentul Republicii Moldova va acorda și în continuare atenție deosebită domeniului drepturilor omului. Avem rezultate bune în acest sens, dar și încă multe de făcut pentru a crește încrederea cetățenilor în Legislativ – acesta este scopul nostru”, a subliniat Igor Corman.

După efectuarea unei vizite în regiunea transnistreană și întâlniri cu alți reprezentanți ai autorităților publice centrale și locale, oficialul ONU a făcut o serie de recomandări atît autorităților de la Chișinău, cît și celor din Transnistria privind adoptarea unui mecanism împotriva violenței în familie fără întîrziere și eliminarea discriminării în practică, în conformitate cu dreptul internațional.

F. Pansieri a remarcat și necesitatea fortificării educației în domeniul drepturilor omului ca subiect obligatoriu în curriculumul școlar, organizarea instruirilor continue axate pe drepturile omului pentru comunitatea juridică și a măsurilor de ridicare a nivelului de conștientizare a populației.

La fel, Flavia Pansieri a subliniat importanța luptei cu corupția, precum și ratificarea de către Parlamentul de la Chișinău a unor convenții internaționale cu privire

la respectarea drepturilor migranților și membrilor familiilor lor.

„Am reamintit autorităților despre importanța adoptării unei poziții ferme de promovare a egalității și incluziunii, precum și de afirmare și acționare în mod public privind dreptul la non-discriminare în toate domeniile. Am apreciat eforturile Republicii Moldova de asigurare a dreptului la întrunirea publică pașnică pentru persoanele și grupurile LGBT.

De asemenea, R. Moldova a îmbunătățit din politicile aferente combaterii discriminării și excluziunii romilor și a persoanelor cu dizabilități. Cu toate acestea, ele încă nu au un impact în comunități. În mod special, am îndemnat ca Guvernul să realizeze progrese durabile în desegregarea școlilor și să-și dubleze eforturile de protejare a romilor de toate formele de violență și incluziune a acestora în viața societății. Guvernul trebuie să transforme R. Moldova într-un loc mai accesibil pentru persoanele cu dizabilități”, a mai spus oficialul ONU.

Ea a îndemnat autoritățile să își intensifice eforturile întru susținerea justiției pentru victime, deoarece datele din rapoartele privind abuzul fizic și alte forme de abuz în locurile de detenție penală, a poliției și psihiatriei și alte

locuri de detenție din Republica Moldova, rămîn a fi îngrijorătoare.

„În urma evenimentelor din 7 aprilie 2009, în care sute de persoane au fost abuzate fizic de către colaboratorii organelor de drept în timpul tulburărilor post-electorale, R. Moldova a fost îndemnată în mod repetat de către comunitatea internațională și propria societate civilă să-i aducă în fața justiției pe cei responsabili de aceste abuzuri. Cu toate acestea, se pare că puțini sau poate nici unul dintre agresori nu a fost adus în fața justiției. Impunitatea este o amenințare pentru societatea democratică, afectînd credibilitatea urmării penale, a sistemului judiciar și de aplicare a legii”, a punctat F. Pansieri.

Înaltul Comisar adjunct al ONU pentru Drepturile Omului a participat și la lansarea unui proiect anti-discriminare, cu genericul „Sprijin pentru Societatea Civilă în Combaterea Discriminării”, condus de Oficiul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului și susținut de către Uniunea Europeană.

La finalul vizitei, oaspetele a menționat disponibilitatea organizației pe care o reprezintă de a oferi în continuare sprijin și expertiză Republicii Moldova în domeniul armonizării legislației.

L.D.

Angajarea romilor – o problemă încă nesoluționată

Circa 95 la sută dintre romii din raionul Nisporeni nu sînt angajați oficial în cîmpul muncii, aceștia muncind preponderent la negru. Datele respective au fost oferite de către Agenția de Ocupare a Forței de Muncă (AOFM), Nisporeni. Rata șomajului printre cetățenii de etnie romă de aici este cu 50% mai mare decît printre ceilalți cetățeni.

Cauza principală a acestei discrepanțe, susțin specialiștii, rezidă în faptul că angajatorii refuză, de multe ori, să accepte romi, invocînd diferite motive.

„Romii sînt văzuți adesea ca „alții”, nu ca cetățeni cu drepturi depline”, menționează Olga Batîru, specialist principal la AOFM, Nisporeni. Dînsa afirmă că, urmare a acestei atitudini, romii „s-au izolat și nu au încredere în autorități, ceea ce îi face vulnerabili în societate”.

Există însă și reversul

medaliei. Dificultățile cetățenilor de etnie romă de a se angaja în cîmpul muncii sînt determinate de nivelul redus de instruire a lor. Mulți din-

creată, specialiștii AOFM Nisporeni au organizat un seminar de informare pentru romi, la care au participat 22 de șomeri de etnie romă.

Pe lîngă faptul că aceștia au fost informați despre serviciile de care pot beneficia la agenție, ei au fost îndemnați să-și dea copiii la școală, să insiste ca ei să învețe și să obțină studiile necesare, astfel încît pe viitor să se poată bucura de mai multe oportunități de angajare.

Reieșind din situația

Planul SUA pentru Europa Centrală și de Est: Eliminarea corupției, oriunde s-ar ascunde

SUA își vor intensifica, anul viitor, activitatea în Balcani, Europa Centrală și de Est pentru a ajuta țările din această regiune să promoveze o guvernare curată, o presă independentă și să elimine corupția, a declarat asistentul secretarului de stat, Victoria Nuland, la o audiere în Congres.

Aceasta s-a referit la provocările de secu-

opoziția politică, pentru a cumpăra politicieni și grupuri media, pentru a slăbi independența judiciară și drepturile organizațiilor neguvernamentale”, a declarat V. Nuland, în cadrul unei audieri la Comisia pentru Afaceri Externe a Senatului SUA.

Totodată, oficialul american a precizat că se dezvoltă un număr tot mai mare de oligarhi

și politicieni corupți, care lucrează împreună, inclusiv la nivel transnațional „pentru a se proteja și pentru a se ajuta reciproc să-și mențină influența”.

„În multe părți ale Europei, lupta împotriva corupției trebuie să fie o prioritate națională mai mare, în vederea protejării și apărării democrației și suveranității statale. Un astfel de sistem corupt nu numai că slăbește democrațiile din interior, dar le face vulnerabile și la influențele de corupție din afara granițelor, care în-

ritate declanșate de anexarea Crimeei de către Rusia, dar a subliniat că actuala criză din Ucraina a scos la iveală corupția care „a atins toate aspectele vieții politice, economice și sociale”.

Această tendință se remarcă însă și în alte părți ale Europei, a mai spus asistentul secretarului de stat al SUA pentru afaceri europene și eurasiatice.

„Vedem o tendință îngrijorătoare în prea multe părți ale Europei Centrale și de Est, unde aspirațiile cetățenilor sînt călcate în picioare de interesele oligarhilor corupți, care își folosesc banii și influența pentru a înăbuși

cearcă să exercite o influență politică și economică nejustificată asupra politicilor statului și a factorilor de decizie”, a afirmat Victoria Nuland.

„În anul care urmează, veți vedea că ne vom concentra pe intensificarea activității noastre în Balcani, Europa Centrală și de Est, în strînsă colaborare cu UE, pentru a ajuta aceste țări să promoveze o guvernare curată și responsabilă, o societate civilă activă și liberă, o presă independentă și pentru a ajuta guvernele și cetățenii în eforturile lor de a expune și elimina corupția oriunde s-ar ascunde”, a mai spus asistentul secretarului de stat.

Asociația Avocaților Americani este interesată în susținerea procesului de modernizare a Procuraturii

Procurorul General, Corneliu Gurin, și președintele Consiliului Superior al Procurorilor, Mircea Roșioru, s-au întâlnit cu reprezentanții Asociației Avocaților Americani/Inițiativa pentru Supremăția Legii (ABA/ROLI).

În cadrul discuției purtate cu Ronald Wolfson, director regional al (ABA/ROLI), au fost abordate aspecte privind inițierea și implementarea unor programe destinate susținerii activității Procuraturii Republicii Moldova. De asemenea, au fost discutate aspecte ce vizează prioritățile de activitate a organelor Procuraturii, evoluția activității în diverse domenii și perspectivele de cooperare în implementarea reformei

inițiate în scopul asigurării supremației legii, sporirii independenței, profesionalismului și eficienței activității Procuraturii.

Informându-se despre prioritățile de activitate și de reformare instituțională, partenerii americani au confirmat determinarea de a oferi sprijin continuu pentru sporirea capacităților și accelerarea eforturilor de modernizare a Procuraturii Republicii Moldova.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

În eradicarea fenomenului torturii nu este de ajuns doar elaborarea și adoptarea legilor, ci implementarea lor eficientă

Biroul OSCE pentru Instituțiile Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) a desfășurat, recent, la Viena, reuniunea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) privind prevenirea torturii și eradicarea relelor tratamente în întreaga

lume. La eveniment au participat reprezentanți ai guvernelor statelor-membre ale OSCE, ai organizațiilor internaționale și ai societății civile. Potrivit Ministerului Justiției, Republica Moldova a fost reprezentată de viceministrul Sabina Cerbu.

Astfel, participanții la întrunire au afirmat că fenomenul torturii poate fi combătut doar prin consolidarea eforturilor dintre state, organizații internaționale și societatea civilă. „Tortura și alte tratamente inumane și degradante pot fi eradicate numai prin eforturile noastre comune și coordonate. De aceea ne vom concentra pe dezvoltarea unei sinergii între organizații la nivel global, regional și național, care să fie complementare”, a spus Thomas Greminger, președintele Consiliului permanent al OSCE,

Totodată, Juan Méndez, raportorul special al ONU pentru tortură și alte rele tratamente, a remarcat că fiecare stat membru al OSCE este responsabil de prevenirea torturii, iar pentru asta trebuie elaborate legi și norme procedurale, care să pună capăt fenomenului

implementare eficientă a acestora. La fel, invitații întrunirii sînt de părere că victimele torturii din întreaga lume trebuie să aibă acces la o justiție corectă, iar cei care au aplicat tortura să poată fi trași la răsundere penală, mai informează Ministerul Justiției.

Președinția elvețiană a OSCE, pentru care prevenirea torturii este o prioritate, a solicitat Asociației pentru Prevenirea Torturii organizarea unei întâlniri, care a avut loc ieri, 17 aprilie, unde s-a discutat despre mecanismele naționale de prevenire a torturii din 17 țări membre ale OSCE, provocările și practicile care au dat rezultate. Potrivit secretarului general al Asociației pentru Prevenirea Torturii, Mark

Thomson, majoritatea statelor-membre ale OSCE au creat Mecanisme Naționale de Prevenire a Torturii. În Republica Moldova acesta a fost constituit în anul 2007.

Cor. Dreptul

torturii și a relelor tratamente, în special în cazurile în care este vorba de persoanele private de libertate.

De asemenea, în cadrul discuțiilor a fost menționat și faptul că în eradicarea fenomenului torturii nu este de ajuns doar elaborarea și adoptarea legilor, un rol determinant revenind procesului de

O nouă inițiativă legislativă ar putea aduce noi reguli în instanțele de judecată

Nu doar avocații trebuie să reprezinte participanții la un proces civil. De această părere este deputatul Sergiu Sîrbu, care a propus o serie de amendamente pentru Codul de procedură civilă. Parlamentarul insistă că de acest drept trebuie să beneficieze și persoanele care nu dețin licență de avocat.

În opinia autorului proiectului, și asociațiile din domeniul drepturilor omului, dar și cele care oferă consultanță juridică ar putea apăra în instanță interesele membrilor săi, fără să apeleze la avocați. „Avocatura este monopolizată total. Nimeni în afară de cei care dețin licența de avocat nu poate reprezenta în judecată. Foarte multe persoane cu venituri mici nu au posibilitatea să-și angajeze un avocat și în plus nu au încredere în unii avocați”, spune deputatul Sergiu Sîrbu.

Victoria Prohorencu este jurist de profesie, dar nu are licență de avocat. Ea susține

că dacă amendamentul va fi votat, și-ar putea reprezenta rudele în instanță, în dosare civile, fără cheltuieli suplimentare.

„La moment, avem un dosar cu părinții mei privind încasarea datoriei de la „Termocom”, și eu fiind jurist, avînd procură de la părinți nu o pot reprezenta pe mama în instanță și trebuie să iau un avocat, care clar, costă și nu întotdeauna fac față”, spune juristul Victoria Prohorencu.

Avocații nu văd cu ochi buni această inițiativă.

„Reprezentarea de către avocați în instanță nu este, de fapt, un monopol, ci un cost pe care trebuie să-l plătești pentru o justiție calitativă. Problema nu este în profesionalismul avocaților, ci mai degrabă în preferințele persoanelor”, este de părere avocatul Vlad Gribincea.

Proiectul va fi discutat în comisiile parlamentare după care va fi propus pentru debateri în Legislativ.

Parlamentarii europeni doresc ca Moldova să devină un stat al bunăstării și securității

România și Cehia vor sprijini în continuare R. Moldova în drumul său către Uniunea Europeană. Asigurări în acest sens au fost făcute, în cadrul unui briefing, de către președinții Camerelor Deputaților din Parlamentele României

și Cehiei, Valeriu Zgonea și Jan Hamáček, aflați într-o vizită oficială comună în țara noastră.

Președintele Parlamentului, Igor Corman, a apreciat relațiile excelente pe care R. Moldova le are cu cele două țări și că ne oferă sprijin pe calea integrării europene. Potrivit lui, România și

Cehia sînt statele care au creat consens în UE privind asocierea R. Moldova la UE. I. Corman a mulțumit omologilor pentru deschidere și sprijin, precizînd că în cadrul întrevederilor au fost discutate aspecte privind colaborarea interparlamentară și preluarea experiențelor pozitive de accelerare a parcursului nostru european.

La rîndul său, Jan Hamáček, aflat în prima sa vizită la Chișinău, a adresat laude privind încheierea cu succes de către țara noastră a negocierilor pe marginea Acordurilor de Asociere și a celui de Liber Schimb. El a amintit că în Cehia a existat un consens al partidelor politice privind calea de integrare europeană, dar și o înțelegere din partea populației. Spicherul ceh și-a exprimat dorința ca aceste lucruri să existe și în R. Moldova, precizînd că

înțelege dorința țării noastre de a avea relații bune cu Rusia și alte țări ale CSI.

Președintele român al Camerei Deputaților, Valeriu Zgonea, a precizat că Parlamentul de la București va fi primul care va ratifica Acordul de Asociere și a celui de Liber Schimb cu UE. Potrivit lui, acordurile respective „vor da roade, cetățenii vor circula liber și vor duce la creșterea nivelului de viață”. V. Zgonea a subliniat că marea familie europeană crede în proiectul european al Republicii Moldova. El a amintit că Guvernul României a acordat 20 mil. euro, din cele 100 mil. promise, pentru ca „fiecare grădiniță de la noi să semene cu cele din UE”.

„Dorința noastră este ca Republica Moldova să fie un stat de bunăstare și securitate”, a accentuat el.

Unii angajați ai Agenției pentru Protecția Consumatorilor ar putea fi demși

Agenția pentru Protecția Consumatorilor trebuie restructurată. Această declarație aparține ministrului Economiei, Valeriu Lazăr, făcută în cadrul unui interviu. „Noi am preluat un model de Agenție din perioada sovietică cu respective practici. Odată cu preluarea și transpunerea legislației și practicilor europene, apar tot mai multe competențe care trebuie îndeplinite. Această agenție depășește cu mult practicile cu care sînt deprinși angajații ei: de a efectua controlul piețelor, centrelor comerciale”, spune ministrul.

După reorganizare, „agenția va avea în primul rînd funcția de a informa, de a educa cetățeanul să știe cum să acționeze, să știe drepturile, să și le ceară. Funcția de control ar trebui să ocupe doar 30 la sută din timpul folosit de agenție. 60 la sută din activitățile de acum ar trebui înlocuite cu cele de informare și educare. Pînă acum a fost invers”, susține V. Lazăr.

Ministrul a precizat că mai mulți angajați din funcțiile-cheie ale agenției sînt depășiți.

„Cu oamenii care se vor adapta la noile cerințe, vom lucra în continuare. Cu ceilalți vom fi nevoiți să ne luăm la revedere”, a adăugat V. Lazăr.

Despre delegarea unui nou director al APC, V. Lazăr a precizat că dacă nu vor fi

persoane din cadrul agenției care vor merita să fie promovate, va fi organizat un concurs.

Amintim că, directorul Agenției pentru Protecția Consumatorilor a fost demis prin ordinul lui V. Lazăr. Anterior, ministrul și-a exprimat de mai multe ori nemulțumirea față de activitatea instituțiilor pentru Protecția Consumatorilor.

● La solicitarea cititorilor

Întocmirea actului de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui

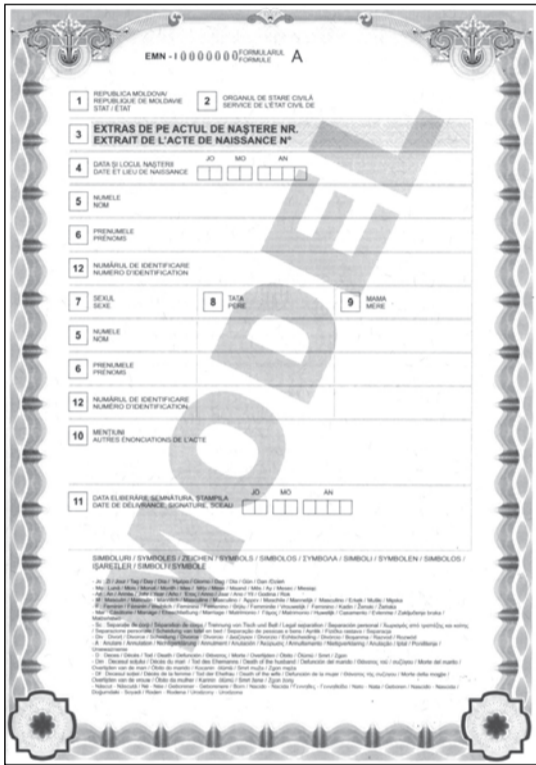
Persona care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul să-și schimbe numele de familie și/sau prenumele. Cererea de schimbare a numelui și/sau a prenumelui se depune la oficiul stare civilă în a cărui rază teritorială își are domiciliul solicitantului.

Schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui se înregistrează de către oficiul stare civilă, întocmindu-se actul respectiv. Schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui persoanei care nu a atins majoratul se soluționează cu acordul părinților, adoptatorilor sau tutorelui acesteia, cu excepția cazurilor obținerea capacității depline de exercițiu de către solicitant până la atingerea majoratului, în modul prevăzut de lege. Schimbarea prenumelui copilului până la vârsta de 16 ani se soluționează de către oficiul stare civilă, pe baza cererii ambilor părinți, conform art.56 din Codul familiei, făcându-se rectificările corespunzătoare pe actul de naștere al copilului (fără a se întocmi actul

de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui). În caz de neînțelegere între părinți, se ia în considerare avizul autorității tutelare, ținându-se cont, în exclusivitate, de interesele copilului. Modul de examinare a cererii de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui este stabilit de Ministerul Justiției.

Cererea de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui se examinează de către oficiul stare civilă în termen de două luni din ziua depunerii actelor necesare.

Dacă există motive întemeiate (primirea cu întârziere a copiilor de pe actele de stare civilă necesare pentru organizarea dosarului, a avizului poliției etc.), șeful oficiului stare civilă poate prelungi acest termen până la 3 luni. Dacă actele de stare civilă care urmează a fi rectificate în legătură cu schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui nu s-au păstrat, oficiul stare civilă soluționează problema în cauză nu

reconstituirea și rectificarea actelor. După examinarea dosarului cu privire la schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui, șeful oficiului stare civilă întocmește, în două exemplare, concluzia respectivă, care urmează a fi aprobată de către Serviciul Stare Civilă. După aprobarea concluziei, se întocmește actul de stare civilă respectiv. Dacă cererea de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui este respinsă, oficiul stare civilă, la cererea solicitantului, comunică în scris motivul respingerii. Actele anexate la cerere se restituie solicitantului.

În actul de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui se înscriu:

a) data întocmirii actului și numărul de ordine al acestuia;

b) denumirea oficiului stare civilă care a înregistrat schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui;

c) numele de familie, prenumele până la și după schimbare, data și locul nașterii, domiciliul solicitantului;

d) data întocmirii actului de naștere al solicitantului și numărul de ordine al acestuia;

e) denumirea organului de stare civilă care a înregistrat nașterea;

f) seria și numărul certificatului eliberat privind schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui.

În actul de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui pot fi înscrise, după caz, și alte date.

În certificatul de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui se înscriu:

a) numele de familie, prenumele până la și după schimbare, data și locul nașterii persoanei care și-a schimbat numele de familie și/sau prenumele;

b) data întocmirii actului respectiv și numărul de ordine al acestuia;

c) denumirea oficiului stare civilă care a înregistrat schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui;

d) data eliberării certificatului;

e) denumirea organului care a eliberat certificatul.

În baza actului de schimbare a numelui de familie și/sau a prenumelui se rectifică actele de stare civilă întocmite anterior pe numele persoanei care și-a schimbat numele și/sau prenumele și se eliberează certificate respective noi. În cazul unui copil care nu a atins vârsta de 16 ani, schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui de către unul dintre părinți atrage după sine rectificarea datelor respective despre părinți în actul de naștere al copilului, iar schimbarea numelui de familie al ambilor părinți atrage după sine și rectificarea numelui de familie al copilului. Dacă a fost schimbat numele de familie al unuia dintre părinți, numele de familie al copilului minor poate fi schimbat la cererea ambilor părinți. În caz de neînțelegere între aceștia, urmează a se ține cont de avizul autorității tutelare. În actul de naștere al copilului care a atins vârsta majoratului, datele despre părinți se pot rectifica, la cererea acestuia, în modul prevăzut pentru rectificarea actelor de stare civilă. Schimbarea numelui de familie al copilului care a atins vârsta de 16 ani în legătură cu schimbarea numelui de familie al ambilor părinți se face în modul stabilit pentru schimbarea numelui de familie și/sau a prenumelui.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? *Intenționez să mă adresez în judecată pentru ca statul să-mi repare dauna morală cauzată de acțiunile organului de urmărire penală, pe care le cred ilegale, dar nu cunosc ce aş putea obține. Rog să-mi spuneți, în asemenea caz, de ce trebuie să țin cont, atât eu cât și judecata?*

*Victor Burlacu,
r-n Leova*

Conform art.11 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare:

a) gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă;

b) caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată;

c) rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei;

d) durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată;

e) natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei;

f) suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice;

g) măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate;

h) durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Articolul menționat mai prevede că, instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art.219 alin.(4) din Codul de procedură penală, în toate cazurile, instanța de judecată urmînd să se bazeze pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(aprilie 2014, nr. 15(514))

Studiu: Moldovenii sînt discriminați la angajare

La angajare, moldovenii sînt discriminați pe criterii de gen, vîrstă, apartenență etnică și dizabilitate. Acest lucru l-au constatat reprezentanții Ministerului Muncii, în cadrul unui for al angajatorilor. Tot la acest eveniment, mai multe companii private au semnat un angajament public privind nediscriminarea și asigurarea egalității de șanse la locul de muncă.

Forul a fost organizat pentru a-i informa pe reprezentanții administrațiilor companiilor private, dar și de stat, cu privire la importanța și beneficiile implementării politicilor de asigurare a egalității. Potrivit specialiștilor, asigurarea egalității la angajare sporește competitivitatea companiilor, iar întreprinderile din țara noastră nu ar putea concura cu cele din statele europene în condițiile în care persoanele sînt discriminate.

„Mai există un stigmat în societate că persoana care are dizabilitate nu poate munci. Noi depunem eforturi enorme întru a elimina aceste stereotipuri pentru a crea cadrul legislativ, care să-i facă pe oamenii cu dizabilități, în primul rînd să înțeleagă că ei au dreptul la muncă, dar și societatea să îi accepte”, a declarat viceministrul Muncii și Protecției Sociale Ruxanda Glavan.

Ambasadorul Germaniei la Chișinău: Autoritățile trebuie să lupte cu corupția, nu doar să ne convingă pe noi că o fac

Actuala guvernare a Republicii Moldova riscă să plece de la conducere după scrutinul preconizat pentru luna noiembrie 2014, deoarece în societate persistă prea multe critici în adresa puterii. Este părerea ambasadorului german la Chișinău, Matthias Meyer, exprimată în cadrul unei emisiuni televizate.

„Am regreta mult dacă ar pica actuala guvernare, care este una pro-europeană. De aceea îi indemnăm ca să fie mai atenți la doleanțele și problemele cetățenilor, să promoveze mai cu insistență reformele, în special în domeniul justiției”, a spus Matthias Meyer.

„Autoritățile trebuie să lupte cu corupția, dar nu să ne convingă pe noi că luptă cu corupția. De fapt, noi vom fi convinși de aceasta cînd vom vedea condamnări a unor înalți demnitari”,

a spus ambasadorul. Matthias Meyer a mai avertizat conducerea de la Chișinău că „securitatea vine din interior” și că ar trebui să fie atentă și la faptul că pe teritoriul Republicii Moldova locuiesc mai multe minorități etnice, să aibă grijă de integrarea lor armonioasă în cadrul unui stat unitar, pentru a evita posibilele acțiuni de separatism sau destabilizare.

Diplomatul german a negat că Uniunea Europeană ar grăbi integrarea Republicii Moldova datorită faptului că Ucraina a refuzat anterior parafarea Acordului de Asociere și de Liber Schimb. „Noi vrem doar să ajutăm cetățenii acestei țări să pornească pe o cale corectă, care este cea a integrării europene”, a conchis M. Meyer.

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Țurcan Laura, domiciliată: mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, nr. 48, apt. 42, pentru data de 13 mai 2014, ora 14.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2c-49/14, în legătură cu examinarea cererii de chemare în judecată depusă de către „Complet Gaz” SRL în proces de faliment către Rodina Invest LLP și Țurcan Laura Nicolai.

Judecător **A. Doga**

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Țurcan Laura, domiciliată: mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, nr. 48, apt. 42, pentru data de 13 mai 2014, ora 14.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2c-424/13, în legătură cu examinarea cererii de chemare în judecată depusă de către „Complet Gaz” SRL în proces de insolvență către ÎCS „Splot-BI” SRL și Țurcan Laura Nicolai privind anularea contractului de comision, acordul suplimentar la acest contract, contractul de gaj și actul de predare-primire.

Judecător **A. Doga**

Curtea de Apel Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale CPC al RM, solicită prezentarea în calitate de pîrît a cet. Dahina Iulia Ion, născută pe data de 28.10.1971, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Cahul, str. T. Nencev, nr. 41 „A”, pentru data de 8 mai 2014, ora 15.00, la ședința de judecată (or. Cahul, str. Ștefan cel Mare, nr. 30), unde va avea loc examinarea în ordine de apel a cauzei civile la cererea reclamantei Armanu Zinaida privind încasarea datoriei conform contractului de împrumut.

Intimatei Dahina Iulia i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la cauză. În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatei în instanță, cauza va fi examinată în lipsa ei.

Judecător **Vitalie Movilă**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Caun Ina, domiciliată: mun. Chișinău, str. Drumul Viilor, nr. 2, în calitate de intervenient accesoriu, pentru data de 19 mai 2014, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Dragomir Alexandr către Primăria mun. Chișinău privind anularea deciziei.

Judecător **Maria Avornic**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Savluc Natalia, a.n. 12.10.1979, domiciliată: mun. Chișinău, str. Ipate Soroceanu, nr. 73/3, apt. 50, în calitate de pîrît, pentru data de 05 iunie 2014, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Vitu Igor privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și repararea prejudiciului.

Judecător **Maria Avornic**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-ilor: Marcenco Sergiu, Melnic Tamara, Melnic Andrei, pentru data de 23 iunie 2014, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul, nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrîți în cauza civilă nr. 2-1305/14, la cererea înaintată de ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Elena Cojocari**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Berari Ludmila Dmitrii, născută pe data de 18.03.1974, domiciliată: mun. Chișinău, str. Podgorenilor, nr. 50/1, pentru data de 21 mai 2014, ora 14.40, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 35) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Apă Canal Chișinău” privind încasarea sumei.

Judecător **Stella Bleșceaga**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Burduniuc Mihail, pentru data de 8 mai 2014, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea cet. Renchez Natalia privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **Viorica Puica**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Nematov (Neimatova) Inga, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, or. Singera, satul Revaca, str. Ștefan cel Mare, nr. 4, pentru data de 14 mai 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 20), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Judecător **Maria Ghervas**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Glinin Mihail, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Hristo Botev, nr. 19, bloc 7, apt. 16, pentru data de 14 mai 2014, ora 12.20, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) la acțiunea ÎCS „Red Union Fenosa” SA către: Veverta Octaviana, Glinin Mihail privind încasarea sumei.

Judecător **Serghei Dimitriu**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Scurtu Oxana Victor, pentru data de 12 mai 2014, ora 16.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ÎMGFL nr. 1 privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pujacov Veaceslav, pentru data de 10 iunie 2014, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 „A”), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea înaintată de Pujacov Veaceslav către Pujacova Svetlana privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Nicolae Șova**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet-ilor: Tcaci Valentin Ivan, Tcaci Nina Dmitri, pentru data de 9 iulie 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 „A”), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea înaintată de Melnic Vladimir Ion privind stabilirea cotei-părți ideale din imobil.

Judecător **Nicolae Șova**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Akst Vladislav Victor, anterior Petrunin Vladislav Victor, născut în anul 1972, domiciliat: mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu, nr. 22, apt. 22, pentru data de 8 mai 2014, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată la cererea de chemare în judecată depusă de Cuțurubenco Zinaida privind încasarea cheltuielilor suportate pentru serviciile funerare.

Judecător **Ludmila Ouș**

Judecătoria Glodeni solicită prezentarea cet. Dobrojan Radu Mihail, cu viza de reședință: satul Cimișeni, Criuleni, domiciliat: or. Glodeni, str. Decebal, nr. 55, apt. 32, pentru data de 6 mai 2014, ora 8.30, la ședința de judecată (or. Glodeni, str. Ștefan cel Mare, nr. 7, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-201/14 intentată de Dobrojan Olga privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Vasile Nogai**

Judecătoria Strășeni solicită prezentarea cet. Barbos Vasile, pentru data de 6 mai 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, nr. 98) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la acțiunea depusă de Scobici Ion privind protecția dreptului de proprietate prin evacuare și înlăturarea obstacolelor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **M. Gavrilă**

Judecătoria Soroca solicită prezentarea cet. Zarandia Malkhazi, a.n. 08.04.1961, originar din Zugdidi, Zugdidschi, Georgia, la moment cu domiciliul necunoscut, pentru data de 7 mai 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Soroca, str. Independenței, nr. 62, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eftodi Eugenia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Gh. Liulca**

Judecătoria Nisporeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Țărnă Victor Gavril, a.n. 10.11.1972, domiciliat: satul Ciutești, Nisporeni, pentru data de 7 mai 2014, ora 9.30, la ședința de judecată (or. Nisporeni, str. Ion Vodă, nr. 5, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza înaintată de Baci Nadejda privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Rodica Costru**

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Frunze Violeta, cu domiciliul: satul Șişcani, Nisporeni, pentru data de 8 mai 2014, ora 13.00, la ședința de judecată (or. Nisporeni, str. Ion Vodă, nr. 5, sala nr. 2, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Maimoni Zvi privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Diana Cristian**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Prisacaru Corneliu, a.n. 27.09.1969, domiciliat: satul Crișcăuți, Dondușeni, pentru data de 8 mai 2014, ora 11.30, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, sala de ședințe nr. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Doleanscaia Galina privind partajul averii comune în devălmășie.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iurie Țîmbalari**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Răilean Gheorghe, pentru data de 14 mai 2014, ora 15.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît la cererea depusă de către Cozer Vasile privind încasarea datoriei și altor plăți.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ciobanu Ruslan, cu ultimul domiciliu: satul Sociteni, Ialoveni, pentru data de 20 mai 2014, ora 8.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît la cererea depusă de către Stratan Cristina privind constatarea paternității și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bordeniuc Tudor Petru, născut în satul Moara de Piatră, domiciliat în mun. Chișinău, pentru data de 15 mai 2014, ora 10.00, la ședința de judecată (or. Drochia, str. 31 August, nr. 7, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată la cererea lui Bordeniuc Mihail Petru către Consiliul sătesc al satului Moara de Piatră, intervenient accesoriu Bordeniuc Tudor Petru privind anularea înscrierii în registrul de evidență a populației.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Zaporojan**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cojocar Anatolie Diomid, domiciliat: mun. Chișinău, str-la Primar Gherman Pântea, nr. 9/1, pentru data de 7 mai 2014, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Energbank” SA către SRL „L&T Mobili”, Cojocar Oxana, SA „TERA-L” privind încasarea datoriei și transmiterea în posesie a bunurilor gajate.

Judecător **Veronica Negru**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lunin Vladimir, domiciliat: mun. Chișinău, str. Plaiului, nr. 2, apt. 7, pentru data de 6 mai 2014, ora 16.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎMGFL-1, privind încasarea datoriei.

Judecător **Virgiliu Buhnaci**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Brumă Mariana, pentru data de 22 mai 2014, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎMGFL-1, privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Stelian Teleucă**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ghidu-Borș Nicolae, a.n. 18.07.1987, pentru data de 13 mai 2014, ora 14.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de Ghidu-Borș Liubovi privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **Maria Țurcan**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Belfi Maxim, pentru data de 13 mai 2014, ora 14.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8), unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-1122/14, la cererea de chemare în judecată depusă de Belaia Alina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **E. Galușceac**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea SRL „Miramal Grup”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Moara Roșie, nr. 22, apt. 3, pentru data de 3 iulie 2014, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 35) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Almos-Com” SRL privind încasarea sumei.

Judecător **Stella Bleșceaga**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cociu Dumitru Vladimir, pentru data de 7 mai 2014, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Cociu Doina privind încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **Alexandru Spoială**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Coban Victor, pentru data de 22 aprilie 2014, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de către Pedureț Dmitrii privind încasarea datoriei.

Judecător **Oxana Robu**

Aniversări

Recent, și-au aniversat ziua de naștere: **Inga Vlaicu**, master în drept, lector universitar, USPEE „Constantin Stere”; **Alexandru Munteanu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ion Căpățină**, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Lilian Velișco**, master în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Violeta Gîrleanu**, judecător, Rîșcani, mun. Chișinău; **Veronica Carapirea**, președintele Judecătoriai Basarabeasca; **Tatiana Molcianova**, judecător, Basarabeasca; **Lilia Gavriliuc**, judecător, Florești; **Ludmila Caraianu**, judecător, Ceadâr-Lunga; **Alexandru Parfeni**, vicepreședintele Judecătoriai Ungheni; **Iurie Iordan**, judecător, CA Chișinău; **Nicolae Craiu**, judecător, CA Chișinău; **Victor Tighineanu**, președintele Judecătoriai Florești; **Iurie Cotruța**, judecător, CA Chișinău; **Vasile Nogai**, judecător, Glodeni; **Adrian Cerbu**, judecător, Bălți; **Evghenii Dvurecenschi**, președintele Judecătoriai Taraclia.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație al Uniunii Juriștilor, Echipa Dreptul și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă șintem recunoscători că șinteti abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Paștile – o sărbătoare care unește familia

Știe că Paștile, ca și Crăciunul, este o sărbătoare care unește familia și este un bun prilej de bucurie și veselie, pe de-o parte că Isus Hristos a înviat, iar pe de altă parte că păcatele noastre au fost iertate și începem un nou ciclu al vieții.

În Duminica Inverii, obiceiul este ca oamenii să se îmbrace cu haine noi, semnificație a primenirii trupului și a sufletului, și să meargă la slujba de Paști. Înainte de a se îmbrăca, în dimineața acestei zile sfinte, se pune într-un vas apă rece, un ou și un ban de argint și se spală cu această apă pe față pentru a fi roșu în obraji ca oul, pentru a fi tari ca banul și pentru a avea belșug. Tot acum vine și iepurașul, mult așteptat de copii, care aduce multe cadouri

și voie bună, această tradiție, deși provine din Germania, se face din ce în ce mai vădi-

unii îl țin tot anul), o bucată de miel fript sau drob, caș sau brînză, sare și un colac

După ce se vine de la biserică cu bucatele sfințite, se așează masa și toată familia se strînge pentru a lua Sfintele Paști – anafura sfințită, a ciocni ouă roșii și pentru a mîncă drob și pască, cozonac și alte preparate pregătite pentru această zi, dar și a bea un pahar de vin sfințit. Între timp, cei mici îl vor aștepta cuminți pe iepuraș să le aducă cele dorite, jucării, hăinuțe și dulciuri.

Este un prilej nemai pomenit pentru moldovenii să sărbătorească Paștile în familie, alături de cei dragi și prieteni, de a-și vizita rudele și, poate după luarea tradiționalei mese, să iasă la iarbă verde.

Fiți fericiți!

tă și în spațiul românesc.

Cei care se duc la biserică în ziua de Paști trebuie să ducă pentru sfințit: pască, ouă roșii, o sticlă cu vin (din care va bea după sfințire toată familia, la masa de Paști, iar

cu luminare pentru biserică.

De obicei, alimentele sînt puse într-un coș învelit cu cel mai frumos ștergar din casă, împodobit cu flori și dus de femeie, însoțită de toată familia, la biserică.

Ouăle, la mare căutare de sărbătorile pascale. Cum să le alegem corect

În preajma sărbătorilor pascale ouăle sînt la mare căutare. Vă oferim cîteva sfaturi despre cum să alegem corect ouăle, în speranța de a vă ajuta să cumpărați doar produse de calitate.

Trebuie să cunoaștem că, ambalajele care conțin ouă au pe partea exterioară, în mod vizibil cu ușurință și perfect lizibil, scris următoarele: codul centrului de ambalare; categoria de calitate; ambalajele sînt identificate fie prin cuvintele „Categorie A”, fie prin litera „A”, singură sau însoțită de mențiunea „proaspete”; categoria de greutate; data limită de consum; mențiunea „ouă spălate”, în cazul în care sînt spălate și o condiție specială de depozitare, adică o indicație prin care consumatorii sînt sfătuiți să păstreze ouăle la frigider după cumpărare.

Ține-ți minte că, data limită de consum nu poate depăși 28 de zile de la ouat. Oul are un termen de valabilitate destul de mare însă, ar trebui să alegeți produse cît mai proaspete.

Primul lucru pe care trebuie să-l faceți atunci cînd cumpărați ouă, este să fiți atentă dacă are sau nu ștampilă. În cazul în care nu este inscripționat sau ștampila nu este vizibilă, este recomandat să nu procurați.

Verificați coaja fiecărui ou din cofraj. Oul poate fi inscripționat și se poate încadra, conform ștampilei, în termenul său de valabilitate. Însă, dacă veți cumpăra ouă cu coaja crăpată

sau spartă, atunci fiți sigură că acestea nu sînt bune pentru consum.

Atenție deosebită trebuie să tragem la ouăle cumpărate de la țărani. Ouăle care provin din gospodăria și care sînt comercializate de țărani la marginea drumului nu au ștampilă. Practic, nu știți ce cumpărați.

Cum ne dăm seama dacă ouăle sînt proaspete?

Coaja ouălor proaspete trebuie să fie curată, tare, integră, mată, fără miros și fără pete. Albușul trebuie să fie transparent, omogen, curat, limpede, fără pete sau impurități în conținut. Proaspețimea ouălor se confirmă și prin densitatea albușului (cu cît albușul este mai fluid, gălbenușul este mai vizibil și mobil, cu atît oul este mai proaspăt). La ouăle proaspete gălbenușul trebuie să fie compact, cu culoarea clară de la galben deschis pînă la galben roșietic, cu miros și gust plăcut caracteristic ouălor proaspete.

Ouăle învechite se recunosc după următoarele caracteristici: coaja este lucioasă, spațiul cu aer este mare, albușul are vîscozitate foarte mică și este aproape lichid (apos). Ouăle cu gălbenușul lipit de coajă sau cu gălbenușul vărsat în albuș sînt considerate necomestibile. Ouăle alterate au miros străin, iar dacă procesul de descompunere a început au miros de hidrogen sulfurat.

Caleidoscop

Data exactă la care a murit Isus Hristos

Oamenii de știință au stabilit, după o analiză care leagă crucificarea lui Isus Hristos de activitatea seismică din acea perioadă, ziua în care Mîntuitorul a murit.

Conform Evangheliei după Matei, un cutremur puternic a zguduit zona, iar cerul s-a întunecat atunci cînd Isus Hristos stătea pe cruce. Oamenii de știință au verificat datele seismice, geologice și astrale existente din acea perioadă pentru a afla ziua cea mai probabilă în care a fost răstignit Isus Hristos. Cercetătorii au stabilit astfel că, Mîntuitorul a murit pe cruce pe data de 3 aprilie, în anul 33.

Pe durata cercetării au fost analizate mostre de sol de pe lîngă plaja Ein Gedi, apropiată de Marea Moartă. Specialiștii au săpat pînă la straturile mai adînci de sol pentru a descoperi date despre două cutremure însemnate. Unul dintre cutremure s-a înregistrat în anul 31 înainte de Hristos, iar celălalt aproximativ în perioada 26-36, După Hristos.

Cercetătorii spun că al doilea cutremur a avut loc în timpul cînd Pilat din Pont era procuror în Iudeea. În ceea ce privește al doilea seism, se știa ziua și luna, dar nu și anul cu exactitate. După ce au pus cap la cap toate informațiile astronomice, geologice și pe cele din Biblie, oamenii de știință spun că data cea mai probabilă a crucificării lui Isus a fost 3 aprilie anul 33.

Cîteva idei creative pentru decorațiunile casnice de Paști

Mai este puțin timp pînă la cea mai mare sărbătoare a creștinilor. Pe vremuri, fiecare gospodar își aranja casa pentru Paști înainte de Duminica Floriilor. Chiar dacă obiceiul nu mai este respectat cu strictețe, și astăzi, mulți încearcă să-și decoreze locuința cît mai frumos. Iată cîteva idei pe care le puteți pune în aplicare.

Cea mai simplă decorațiune pascală este aranjamentul din crenguțe verzi. Nu vă trebuie decît o vază în care să le aranjați și, eventual, cîteva globuri decorative din coji de

ouă golite de conținut.

Și pentru că ouăle sînt în centrul atenției, de Paști, le putem folosi pentru a decora ferestrele și pervazurile. Avem nevoie de cîteva ghivece mici, vopsite în culori vesele, pe care să le umplem cu un smoc de fîn uscat și cîteva ouă colorate.

Tot pentru decorul ferestrelor, puteți confecționa ghirlande pe care să le agățați de galeria perdelelor. În acest scop, folosiți hîrtie cartonată din care să decupați ouă, pușori, iepurași sau flori.

Pentru ușa de la intrare puteți confecționa o coroană din crenguțe de salcie, legate între ele cu fundițe colorate. Printre ele puteți fixa ouă de prepeliță vopsite în diverse culori. Oaspeții vor fi plăcut surprinși de acest decor.

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52.
Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d
222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se
restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 53/14